

Jóhannes Kr. og Sævar Guðmundsson við tökur á Galtarvita. Mynd/ Baldur Kristjánsson

Stormur í lífi lækna

„Ég fann aldrei á íslenskum læknum að þeir væru skelkaðir eða hræddir. Mun fremur að heilbrigðisstarfsfólk væri spennt að takast á við nýjan sjúkdóm," segir Jóhannes Kr. Kristjánsson, einn þeirra þriggja sem standa að sjónvarpsþáttunum *Stormi*, um fyrstu viðbrögðin við COVID-faraldrinum

■■■ Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir

„Allir voru að bíða eftir frekari upplýsingum og það streymdu inn nýjar á hverjum degi. Ég sat á kaffistofu á gjörgæslunni. Talað var um fræðigreinar: Varstu búinn að sjá þessa sem birtist í gær? Vitneskja um veiruna var að þróast. Nýjar og nýjar upplýsingar komu fram og þá gátu læknar brugðist við á nýjan hátt," lýsir blaðamaðurinn Jóhannes Kr. Kristjánsson.

Alls 375 tökudagar voru fyrir heimildaþættina *Storm* sem sýndir eru á sunnudagskvöldum á RÚV. Þættirnir veita einstaka sýn á störf heilbrigðisstarfsfólks þegar heimsfaraldur skellur á. Jóhannes er oftar en ekki á hælum Þríeykisins svokallaða.

„Kvöldin hjá Þórólfi fóru í að lesa skýrslur. Sara konan hans lýsir þessu vel í þáttunum," segir hann en einnig hversu einstakt það var að vera fyrir vestan í 6 vikur þegar veiran stakk sér þar niður á hjúkrunarheimilinu Bjargi í Bolungarvík. Þá elti hann Súsönnu Ástvaldsdóttur umdæmislækni sóttvarna sem skugginn og lýsir hann því hvernig senda þurfti mjög veika COVID-sjúka suður.

Líta verði til heilsu heilbrigðisstarfsfólks

„Ég tel að við séum ekki búin að sjá fyrir endann á því hvernig þessi vinna og álag í COVIDfaraldrinum fór með heilbrigðisstarfsfólk," segir Jóhannes Kr. Kristjánsson blaðamaður sem fylgdi starfsfólkinu eftir við gerð þáttanna *Storms*.

„Ég þekki dæmi um það að læknar og hjúkrunarfræðingar hafi verið í 30% starfi eftir svona útkall. Það er rétt að komast í fullt starf. Þetta er kafli sem við þurfum að gera upp í framtíðinni," segir hann.

„Ég fann að henni fannst það erfitt. Hún þekkti sjúklingana og söguna, en það voru ekki aðstæður til að sinna þeim fyrir vestan." Hann segir hana mikinn nagla. Henni hafi verið hælt fyrir atvik sem gengu vel.

„Hún svaraði: Vitiði, að í endurlífgun sem gengur vel þurfum við samt að fara yfir hvað við hefðum getað gert betur. Það lýsti þankagangi hennar." Öll hafi gert sitt allra besta.

Jóhannes segir þættina sýna hvernig handtökin eru í takti við þekkinguna hverju sinni. Horfa verði á tímann með réttum augum. „Fólk er svo fljótt að gleyma í hvaða andrúmslofti við vorum hérna í mars og apríl 2020."

Hann segist margoft hafa verið spurður hvernig hann þyrði að vera á spítalanum á Ísafirði en þar gisti hann um tíma á þriðju hæðinni. „Heilbrigðisstarfsfólk var ekki að spá í þetta. Það passaði sig og var með grímu," segir hann.

„Ég fann ekki fyrir ótta en ef maður fann fyrir einhverjum ótta var það tengt því að viðkomandi ætti veika foreldra eða ættingja — en það óttaðist ekki um sjálft sig."

Veiran náði svo Jóhannesi sumarið 2022. „Það var ótrúlegt að hafa sloppið allan þennan tíma. Ég var mikið í kringum veikt fólk og inni á stöðum þar sem var smithætta. Ég passaði mig mjög vel því ef ég hefði smitast hefði ég dottið út úr tökum. Það gat ég ekki hugsað mér."

Jóhannes vann heimildaþættina átta með Sævari Guðmundssyni og Heimi Bjarnasyni. Nóg er til af myndefni. „Við erum að skjóta á að þetta sé 1% af efninu."

Stoltur? „Veistu, já ég er stoltur," segir hann. „Stoltur af traustinu sem við nutum allir í þessu. Líka að sjá afraksturinn, nú þegar afurðin er tilbúin, því maður sér hvað þetta er mikilvæg heimild til framtíðar."

Læknablaðið
THE ICELANDIC MEDICAL JOURNAL

Hlíðasmára 8
201 Kópavogi
sími 564 4104

Útgefandi
Læknafélag Íslands

Ritstjórn
Helga Ágústa Sigurjónsdóttir, ritstjóri og ábyrgðarmaður
Berglind Jónsdóttir
Gunnar Thorarensen
Hulda María Einarsdóttir
Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir
Lilja Sigrún Jónsdóttir
Oddur Ingimarsson
Ólafur Árni Sveinsson

Tölfræðilegur ráðgjafi
Sigrún Helga Lund

Ritstjórnarfulltrúi
Védís Skarphéðinsdóttir
vedis@lis.is

Blaðamaður
Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir
gag@lis.is

Auglýsingar
Ingvar Freyr Ingvarsson
ingvar@lis.is

Umbrot
Margrét E. Laxness
melax@lis.is

Prófarkalestur
Aðalsteinn Eyþórsson

Upplag
1850

Áskrift
23.400,- m. vsk.
Lausasala
2340,- m. vsk.

Prentun og bókband
Litróf
Vatnagörðum 14
104 Reykjavík

Dreifing
Íslandspóstur
Höfðabakka 9
110 Reykjavík

© Læknablaðið
Læknablaðið áskilur sér rétt til að birta og geyma efni blaðsins á rafrænu formi, svo sem á netinu. Blað þetta má eigi afrita með neinum hætti, hvorki að hluta né í heild, án leyfis.

Fræðigreinar Læknablaðsins eru skráðar (höfundar, greinarheiti og útdrættir) í eftirtalda gagnagrunna: Medline (National Library of Medicine), Science Citation Index (SciSearch), Journal Citation Reports/Science Edition, Scopus og Hirsluna, gagnagrunn Landspítala.

The scientific contents of the Icelandic Medical Journal are indexed and abstracted in Medline (National Library of Medicine), Science Citation Index (SciSearch), Journal Citation Reports/Science Edition and Scopus.
ISSN: 0023-7213